

KMETOVALEC

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena lista za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnštvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrmann.

štev. 20.

V Ljubljani, 31. oktobra 1929.

XLVI.

VSEBINA: Letošnja letina in naše kmetijstvo. — Kje ostane dobiček? — Oddaja krompirja. — Krmiljenje molznih krav s krompirjem. — Važna dela v vinogradu. — Škrlec Franjo - Vičanski, 60 letnik. — Hudobna in krotka živina. — Kmetijska razstava v Novem mestu. — Sadna razstava v Stariloki pri Škejloki. — Sadna in cvetlična razstava v Planini pri Rakeku. — Sadni sejem v Ljubljani. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Družbene vesti. — † Alfons Mencinger. — Vestnik odseka za rejo kuncev. — Tržni pregled. — Inserati.

Letošnja letina in naše kmetijstvo.

Naši kmetovalci so z letošnjo letino v obče zadovoljni. Pridelali so dosti. Zaradi pridelkov ni letos nobene krize, pač pa zaradi njih prodaje in cene. Za blago manjka odjemalcev in dobrih cen in v tem tiči naša kriza. Žito pada v ceni, krompirja ne moremo prodati, vino ima slabo ceno. Današnji položaj nam priča, da ne tiči potrebna odpomoč našega kmetijstva tolikanj v pospeševanju produkcije (v intenziviranju ali ojačenju) — dasi ostaja še zmeraj potrebno —, kakor v pospeševanju in reševanju vseh tistih vprašanj, ki se tičejo vnovčevanja pridelkov, pred vsem izvoza, prevoznih tarifov, cen itd. tedaj vsej onih pogojev, ki so potrebni za ugodni razvoj trgovine, ki pa ležijo žalibog izven območja producentov, pa tudi naših oblasti. Na vsem tem ne trpi danes samo naša dežela in država, ampak trpijo več ali manj vse države. Tako n. pr. je padla cena krompirja v Avstriji še bolj kakor pri nas in nič bolje ni na Češkem in Nemškem.

Vzrok naši mizeriji ne tiči tedaj v prenizki produkciji, — vsaj letos imamo vsega dosti — ampak vzrok je iskati v neugodnih razmerah izvoza in slabi prodaji pridelanega blaga. Tukaj potrebujemo odpomoči. Izvoz je treba dvigniti in z njim vred tudi cene.

V drugo je pa potrebno, da tudi sami k temu priporočimo, kolikor je v naših močeh. Danes zahteva svetovna trgovina **skrbno odbrano blago**, naj si bo pri tem ali drugem pridelku. In zahteva ga tudi v večjih količinah. Naša naloga in dolžnost je, da skušamo tem zahtevam ustreči. Če napredujejo druge države v tem pogledu, jim moramo tudi mi slediti. Potrebno je, da se na gospodarskem polju združujemo in da se skupno poprimemo prodaje naših pridelkov. Na polju mlekarstva se je že veliko dobrega storilo in doseglo; ravno tako je treba združenimi močmi pospeševati kupčijo z vinom in drugimi pridelki. V dobro in pošteno vodenih zadrugah je spas malega kmeta! Od tega načela ne smemo niti korak odstopiti.

Potrebno je pa tudi še dalje pospeševanje produkcije v rokah naših kmetovalcev, kajti vse kaj

drugega je, če pridelam ob istih stroških na oralu 100 q krompirja ali pa 150 q. Če ga prodam samo po 50 p za kilo, dobim v prvem slučaju 5000 Din, v drugem pa 7500 Din. To je razlika, ki da misliti tudi tistim, ki menijo, da smo z našo produkcijo že na višku in da ni treba na to stran nobenega dela več. Kar velja za krompir, velja tudi za vse druge naše pridelke!

R.

Kje ostane dobiček?

Tako se eden in drugi vpraša, kdor motri nakupne in tržne cene našim domačim pridelkom. Razlika med obema je namreč tako velika, da se mora vsakdo čuditi. Kmet kot proizvajalec teh dobrin mora po ceni prodajati, porabnik (konsument) pa drago kupovati.

Tako so se letos dobila lepa jabolka po deželi po 1 Din kilo, v Ljubljani so pa veljala po 6 do 8 Din, torej šestkrat toliko. Kako naj si razlagamo to prekomerno razliko? In tako ni tudi pri drugih pridelkih nakupna cena v nobenem pravem razmerju s prodajno ceno. Danes se kupuje dalmatinski mošt na domu po 2 Din liter, v Ljubljani ga pa točijo po 12 Din. Razlika znaša 10 Din ali petkratno nakupno ceno.

Prav bi bilo, da bi večjo vrednost v ceni pridelka spravil vinogradnik, pa mora v svojo izgubo prodajati težko pridelan mošt. Po drugi strani ga mora pa konsument drago plačevati, šestkrat dražje, kakor ga kupi gostilničar in to vzlic temu, da je mošt za enkrat trošarine prost. Kako pride vinogradnik do tega, da mora v lastno izgubo prodajati mošt, ko bi mu po vsej pravici pripadala glavna vrednost v ceni tega pridelka? Priznam, da je z moštom še precej drugih stroškov, preden pride na mizo, ali vendar je razlika med kupno in točilno ceno nerazumno velika. Škodo pa trpita producent in konsument. Vinogradnik toži o slabih cenah, konsument pa o preveliki draginji.

In tako bi se dalo tudi o drugih pridelkih povedati, da jih mora kmet v lastno izgubo prodajati in da mora konsument vse te po ceni prodane pridelke neprimerno dražje plačevati, vsled česar ne trpi sa-

Čitajte in shranjujte „Kmetovalca“!

mo konsum, ampak koncem koncev tudi vsa produkcija, ker se ob slabem izhajanju kmetovalca in ob izgubah kmetijskega podjetja res ne da napredovati.

Današnja slaba kupčija in nizke cene so največ krive, da se kmetu slaba godi in da si ne more pomagati do boljšega izhajanja. Med vojno se je vse lahko prodalo in za ugodno ceno, danes pa kmet gmotno trpi in nazaduje. S svojim delom mora podpirati vse činitelje, ki se urivajo med produkcijo in konsum, in ki se vsem bolje godi kakor kmetu in konsumentu. Glavni delež na dobičku ima pa pre-kupčija in kar je z njo v zvezi.

Zaraditega pa nastane vprašanje, ali bi se res ne dal producenta in konsumenta bolj ščititi in v ta namen zblížati, razne prekupce pa izločiti, ki živijo danes na račun kmeta in konsumenta?

Tudi pri nas mora priti sčasoma do združnih organizacij, ki bodo gospodarsko ščitile kmetijsko produkcijo in konsum in ki bodo s tem pomagale hiraščemu kmetijstvu zopet na noge. **R.**

Oddaja krompirja.

Letos, ko je krompir dobro obrodil, tare našega kmeta skrb, kako in kam ga bo prodal.

Slovenija bo imela precejšnjo množino krompirja na prodaj in nastane vprašanje, kako bo ta važen pridelek najbolje vnovčila. Za producenta danes ni dovolj, da skrbi za bogat pridelek, ampak mora dobro poznati položaj na raznih trgih, da ve, po kaki ceni in kam bo lahko oddal svoje blago.

Na izvoz našega krompirja v inozemstvo ni misliti, ker so vsled bogate letine cene v sosednjih državah silno padle. Na nizko ceno krompirja so vplivale letos tudi nizke cene žita, ki je važen del ljudske prehrane.

Nemčija, ki porabi gotovo največ krompirja in ga vsled tega veliko uvaža, je imela letos srednje dobro letino. Cene jedilnemu krompirju so 60 do 70 Din za 100 kg; industrijski krompir pa plačujejo tovarne škroba po 1.40 Din za 1 kg škroba, t. j. za 100 kg krompirja 28—30 Din. Cene jedilnemu krompirju pa stalno padajo, ker ga ima Holandska velike množine na razpolago in ponuja prvovrstno kvaliteto blago po 32—55 Din za 100 kg.

Avstrija je pridelala dovolj krompirja in ga ima še za izvoz, vendar se drže cene jedilnemu krompirju od 60—68 Din.

Ogromen pridelek je imela Poljska, ki ponuja jedilni krompir po 26—30 Din. Češka ga ima velike množine za izvoz po 32—40 Din, a enako tudi Madžarska, ki ga izvaža v Grčijo. Italija je prepovedala letos vsak uvoz konsumnega krompirja.

Če bi hoteli oddati naš krompir na inozemski trg, bi ga morali ponuditi po zelo nizkih cenah, ki ne bi prekoračile 40 Din za 100 kg.

Cene na naših domačih trgih so veliko ugodnejše. Zaraditega bo poskrbeti, da se odda ves krompir doma. Maksimalnih cen se letos ne bo doseglo, ker je veliko blaga na razpolago, vendar bodo producenti lahko dosegli zmerne cene, če si ne bodo zopet prekupci obdržali glavni zaslužek.

Velikih množin krompirja ne bo mogoče oddati v nobenem kraju, pač pa bomo lahko manjše količine razpečali po raznih mestih naših južnih krajev,

kjer doma ne pridelajo zadostno množino krompirja. Nekaj se ga bo prodalo tudi v zgodnji spomladi, posebno če bo ostal zaščiten z uvezno carino, tudi še po 1. aprilu, tako kot je sedaj.

Vsled nizke cene se bo letos izplačalo pokrmiti večje množine krompirja prašičem in predvsem tudi goveji živini, kravam in volom, ker se ga bo spomladi s pomočjo teh živali najbolje vnovčilo.

Inž. I. Jelačin.

Krmljenje molznih krav s krompirjem.

Med korenstvom, ki nadomestuje po zimi zeleno krmo, je za molzne krave gotovo največ vreden krompir. Za prvovrstne molznice je skoraj nenadomestljiv, ker take krave potrebujejo veliko sočnate krme, in če bi jim dali samo peso ali repo, bi jo ne mogle toliko použiti, kolikor potrebujejo sočnate krme.

Krompir je krma, ki jo krave zelo rade jedo in ki zelo dobro vpliva na njih mlečnost. Vsled svoje sočnosti nadomešča po zimi zeleno krmo in je po hranilni vrednosti še enkrat toliko vreden kot pesa. Zelo dobro vpliva na zdravje živali in je lahko prebavljiv. Pri krmljenju s krompirjem, z dodatkom močnih krmil krave prav rade jedo samo slamo, tudi od ozimine.

Krompir ne vpliva prav nič slabo na okus mleka in se ga lahko pokrmi molzni kravi do 15 kg dnevno. Drugače je to pri repi, ki da mleku neprijeten okus, pa se jo vsled tega ne sme dati na glavo več kot 10 kg.

Kravam pokladamo krompir v surovem stanju, dobro očiščenega ali umitega od zemlje. Parjen ali kuhan krompir je pokladati le tedaj, kadar je pokvarjen. Najbolje je, da ga dajemo kar celega, nezrezanega; to je bolj enostavno, ne izgubimo nič soka in prihranimo delo. Strah, da bi se krave z njim zadavile je neupravičen, če so v hlevu tako postavljene, da ne more ena drugi jemati odmerjene krme.

Letos, ko imamo dobro letino krompirja in ga ne bomo mogli vsega prodati, ga bo treba porabiti v domačem gospodarstvu več kot druga leta. Izplačalo se bo tudi veliko bolj, dajati ga molznim kravam, kakor pa prodati preveč po ceni.

Inž. I. Jelačin.

Važna dela v vinogradu.

Posledice hude zime v vinogradih so se prav občutno pokazale po naših vinskih gorica. Radi ugodnega poletja in izredno lepe jeseni je letošnji pridelek sicer izborne kakovosti, kakor že dolgo let ne, ali kaj pomaga, ko ga je tako malo. Trte so slabo obrodile, na tisoče trt je celo vsahnilo, nastala so prazna mesta in vinogradniki trpe vsled tega velikansko škodo. Čakati bo treba več let, da se bodo prazna mesta, ki so nastala vsled letošnje pozebe, zopet izpopolnila.

Prva skrb naprednega vinogradnika bodi, da z vso doslednostjo izpopolnjuje svoje vinograde. Praznih mest v vinogradu ne sme biti. Zguba bi bila pre-

Škerlec Franjo - Vičanski, 60 letnik.

Članom „Kmetijske družbe“ je Škerlec znan po svojih spisih v „Kmetovalcu“; prejšnja leta je priobčeval svoje kmetijsko-gospodarske izkušnje v slovenskem glasilu štajerske kmetijske družbe, v „Gospodarskem Glasniku“ in raznih drugih listih. Mnogi kmetovalci mariborske oblasti ga poznajo osebno, ker je svoj čas govoril za izboljšanje kmetijstva na številnih gospodarskih shodih, oziroma je take, prav dobro obiskane shode prirejal na svojem posestvu v Vičancih.

Do uglednega naprednega kmetovalca in poljudnega pisatelja gospodarskih člankov se je razvil Škerlec takorekoč iz sebe.

Dne 24. oktobra t. l. je dopolnil svoje 60. leto, in umestno je, da se ga naš „Kmetovalec“ spominja.

Franjo Škerlec se je porodil v Savcih, župnija Sv. Tomaž pri Ormožu, dne 24. okt. 1869. kot sin kmetijskih staršev.

Po končani ljudski šoli se je z vso vnemo vrgel na čitanje kmetijsko-gospodarskih časopisov in knjig, razentega je obiskoval razne gospodarske shode.

S pomočjo podpore od države in bivšega štaj. obč. odbora si je Škerlec postavil tudi vzorne hleve za govejo živino in prašiče, praktično gospodarsko poslopje, naredil vzorno gnojšče z gnojnično jamo

ter preuredil — seveda brez subvencije — tudi hišni hram. V svojih obširnih drevesnicah je s pomočjo svojih otrok vzgojil na desettisoče lepih sadnih drevesc plemenitih vrst. Lepo je videti na njegovem posestvu zasajena sadna drevesa žlahtnih sort, kadar cveto, še lepše, kadar se veje šibé dozorevajočega sadja. Njegove senožeti, osušeni travniki in njive mu ob racionalnem obdelovanju obilno poplačujejo mnogoletni trud. Ne smemo tudi zamolčati, da je s prav dobrim uspehom uporabljal na svojem posestvu umetna gnojila in si nabavljal potrebne kmetijske stroje.

Kot vedno za napredek vnet kmetovalec si je Škerlec v 35. letih pridobil mnogo znanja in izkušenj, da velja danes za vsestranski izobraženega kmeta. Kar je izkusil kot dobro in koristno, to je dajal v obilni meri stanovskim tovarišem v dobrohotnih nasvetih — ustno in pismeno. V raznih naših listih je tekom let priobčil okoli 60 poučnih člankov.

Tako je 60-letnik Franjo Škerlec potoval v trudu in stremljenju po napredku skozi življenje. Naša najiskrenejša želja povodom njegove 60-letnice je: Vičanski Škerlec naj živi še mnoga leta!

velika, če pomislimo, da je treba tudi prazna mesta večkrat okopavati, pleti in gnojiti.

Nastane vprašanje, kako naj podsajamo? To delo lahko izvršujemo v jeseni, pred zimo, običajno pa šele zgodaj spomladi.

Predvsem je izkopati na vseh praznih mestih čimprej vsaj 50—60 cm globoke in istotako široke jame; torej globokeje in širše jame kakor jih napravljamo pri grubanju. S tem delom nadomestimo rigolanje. Jame pustimo preko zime odprte, da zemlja pod vplivom mraza, vlage itd. dobro razpade in se zboljša. Kjer so trte pozeble v večjih skupinah, je najbolje, da vinograd popolnoma obnovimo, v slabih legah pa tudi opustimo in s čim drugim zasadimo.

Spomladi pričnemo z zasajanjem. Važno je, da uporabljamo **dobro cepljenke** in sicer le za podsajanje mlajših vinogradov. Mladim trtam se mora ob tej priliki tudi pravilno gnojiti (vsaj ene dobre vile gnoja za vsako trto). Za stare vinograde (nad 10 let stare) je vzeti za podsajanje le dobro **ukorenjene korenjake** pripravnih ameriških trt, ki jih potem med letom na zeleno pocepimo.

Izredno važno je tudi, da izberemo za vsako zemljo podlago, ki ji odgovarja. V zadnjih letih smo postali v tem pogledu bolj izkušeni in zelo previdni. Izkazalo se je, da so se pri obnavljanju starejših vinogradov najbolj obnesle ameriške podlage: Riparija $\times$ Berlandieri-Teleki 8 B in njena zboljšana posestrina Riparija $\times$ Berlandieri-Kober 5 BB. V drušč-

natih zemljah uporabljamo Aramon Rupestris $\times$ Ganzin 1, v peščeninah pa Mourvedre $\times$ Rupestris 1202. Povdariti pa moram, da Riparije portalis kljub temu, da je najboljša podlaga za naše vinograde, za podsajanje ne smemo neposredno uporabljati, pač pa po par letih deteljne posetve. Riparija bi ob neposredni novi posaditvi takoj shirala. **To upoštevajmo tudi pri bodoči obnovi vinogradov.** Pomniti je, da Riparija portalis najbolje uspeva v sveži, deviški zemlji, kjer dosedaj še nismo sadili ameriških trt. Ona zahteva, ne samo bolj ilovnato, temveč tudi dovolj globoko zemljo, ki ne sme vsebovati mnogo apna. V apneni zemlji, postane na njej cepljena trta bledičava ali klorotična. Kdor hoče to podlago pri obnovi vinogradov uporabljati, mora vsaj par let pustiti zemljo odpočiti. Za zboljšanje tako izdelane zemlje uporabljamo v kmetijstvu od nekdaj razne stročnice kakor: domačo deteljo, lucerno itd.

Med važna dela, ki jih moramo sedaj izvršiti v vinogradu, moram omeniti **režnjo šparonov**, sploh odstranitev vsega, kar je iznošenega in starega na trtah; sem spada tudi **skrajševanje trt**. Ako to delo sedaj jeseni opravimo, zgledajo drugo leto trte, kakor da smo jih pomladili.

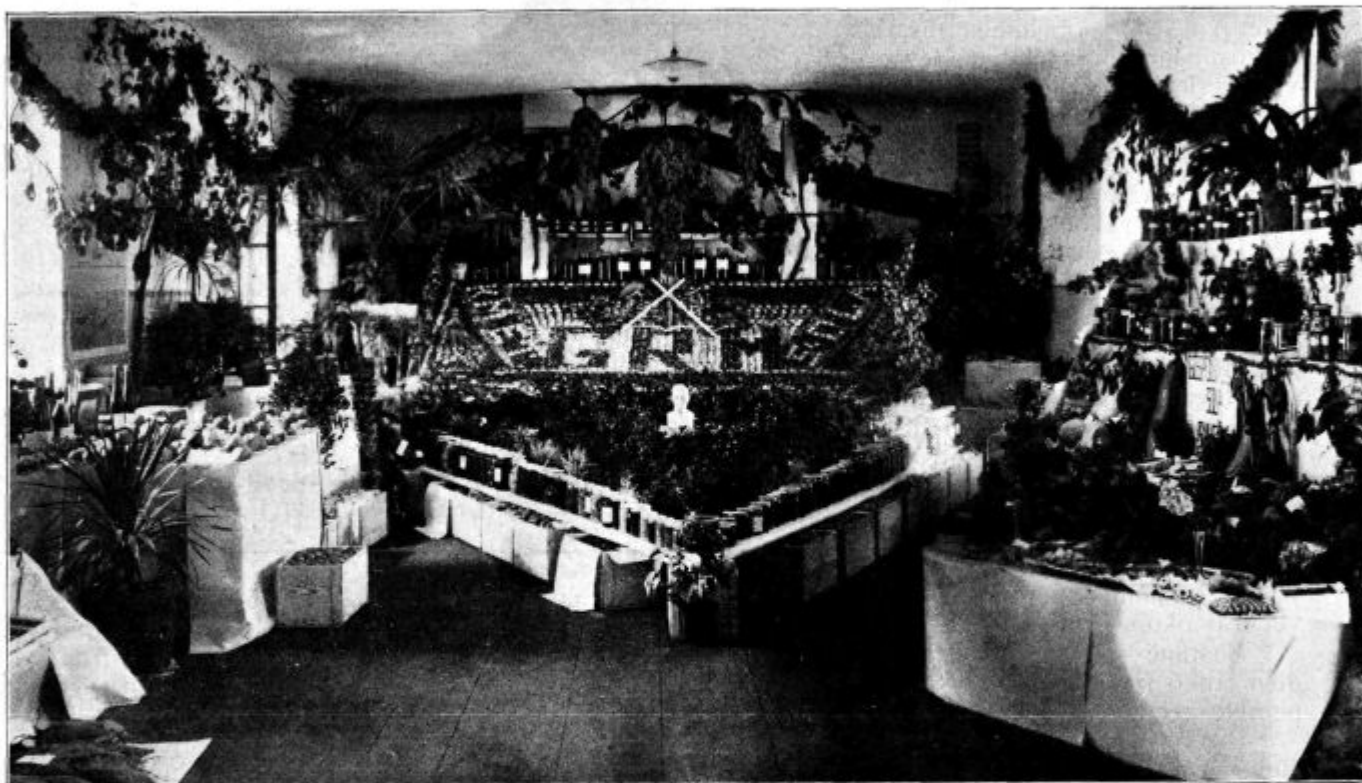
Kjer so trte močno trpele vsled pozebe, jim moramo tudi gnojiti, bodisi s hlevskim, bodisi z umetnim gnojem. Ne smemo pozabiti pa tudi na jesensko globoko okopavanje vinogradov. Kako ta dela izvršujemo, bom ob drugi priliki napisal. **Fr. K.**

Kmetijska razstava v Novem mestu.

Po naročilu kmetijskega ministrstva se je v dneh 12. do 15. oktobra t. l. vršila v Novem mestu v prostorih kmetijske šole na Grmu okrajna kmetijska razstava, ki so jo organizirali: šolski ravnatelj g. inž. Podgornik z vsem šolskim osebjem in nekateri sodelavci iz Novega mesta in okolice. To je bila prva uradno določena sreska kmetijska razstava v Sloveniji, namenjena predvsem tekmovanju kmetovalcev z njihovimi pridelki. Ta svoj namen je tudi v polni meri dosegla, kajti udeležilo se je je nad 350 razstavljalcev. Tekmovali so med seboj s kakovostjo svojih pridelkov za nagrade, ki so se nabavile iz sredstev dovoljenih od ministrstva. Za

okusno urejeno najrazličnejše cvetje, ki raste na šolskem posestvu. Prava razstava pridelkov se je pa začela že na hodnikih in se nadaljevala v vseh sobanah. Pridelki vsakega razstavljalca so bili urejeni v skupinah, izmed katerih so se posamezne odlikovale po svoji okusni ureditvi, kakortudi po izrednih pridelkih.

V prvi sobi je g. lekarnar Bergman iz Novega mesta, ki si je veliko prizadel, da bi ta razstava lepo uspela, prav okusno aranžiral razne pridelke svojega vrta. Zraven njega se je odlikoval samostan Pleterje z velikansko peso, orjaškimi bučami in prvovrstnim sadjem. V nadaljnjih sobah so bili pa številni razstavljalci, ki so skušali urediti svoje skupine za čim višje odlikovanje. Treba je bilo mnogo

Slika 43. Kmetijska razstava v Novem mestu. Pogled na razstavo kmetijske šole na Grmu (v sredi) in gospodinske šole v Šmihelu (na desno).

ureditev razstave same je pa prispeval ljubljanski oblastni komisar precejšen znesek. Razstavljeni so bili skoraj vsi pridelki, ki jih je dobiti na Dolenjskem: žito v klasju in zrnju, krompir, pesa, sadje in grozdje, zelenjava in cvetlice.

Obisk razstave je bil izredno številen. Okoliški kmetje so si jo ogledali v takem številu, kakor ni nikdo pričakoval. Samo v nedeljo je presegal obisk 3000 oseb, medtem ko je v soboto, ponedeljek in torek prišlo med številnimi drugimi obiskovalci tudi mnogo šolske mladine.

Organizacija razstave je bila naravnost uzorna in bo lahko služila za zgled sličnih sreskih prireditvev po drugih krajih Slovenije, ker je želeli, da se take prireditve ponavljajo vsako leto v drugem okraju.

Najpreje je vsak obiskovalec moral vstopiti v cvetlično sobo, takoj pri vходу razstave. Ta soba je vsakega očarala. V njej je bilo zbrano in prav

časa, če si hotel natančno ogledati razstavljenе predmete posameznih kmetovalcev, ki so prinesli semkaj najboljše, kar so pridelali.

Najbolj slikovita je bila peta dvorana, v kateri je kmetijska šola na Grmu uredila naravnost z mojstrskim okusom svoj oddelek. Prav posrečen je bil napis „Kmetijska šola na Grmu“, sestavljen iz rdečih in belih jabolk (glej sliko 43.) Občudovanje je vzbujal tudi velikanski grozd, ki je tehtal 75 kg. Zanimive so bile tudi sadne konzerve, zbirke sadja, razne vrste žita in drugi pridelki. Čela skupina pa je bila okrašena z zelenjem in cvetjem.

Okusno je bil prirejen tudi oddelek gospodinske šole v Šmihelu in oni gospodinske šole v Mali Loki. Med razstavljalci iz kmetijskih vrst je najbolj ugajala skupina g. Žefrana iz Gotne vasi, župana Bevca iz Št. Petra, Košaka iz Novega mesta, Bevca iz Kija, župana Šalija iz Prečne in nekaterih drugih (glej sliko 44.)

„Čebelarska podružnica je priredila svoj „Medeni dom“, v katerem je 27 čebelarjev razstavilo med, vosek, medico, medeno pecivo in medeno žganje.

Na dvorišču so bili razstavljeni razni stroji in kmetijsko orodje, ki so jih kmetovalci z zanimanjem ogledovali. Mladina se je pa najraje držala kletk, v katerih so bili razstavljeni kunci dolenjskih kuncerejcev.

Če premostrimo celotni vtis te prireditve, je ugotoviti, da je sijajno uspela in popolnoma dosegla svoj namen. Na njej so se naravnost zrcalile kmetijske razmere Dolenjske in podale pravo sliko o položaju kmetijstva novomeškega okoliša.

L.

žival tuli in rjove, imajo pastirji s tem veliko zabave in veselja. Če se pokaže prilika, draži s palico bika, ga prijema, ščiplje itd. Če fant nadaljuje z nepremišljenim draženjem, se začne sčasoma živinče braniti in se tudi zakadi v svojega nasprotnika. Velikokrat se je že prigodilo, da je zdelalo podivjano živinče po nedolžnem človeka, ki je moral na zadobljenih poškodbah umreti in to vse po krivdi nepoučenega pastirja, ki draži mlade živali. Takega fanta bi trebalo občutno poučiti, da bi mu ostal ta pouk v vednem spominu.

Velikokrat zakrivijo tudi osebe, ki strežejo živini, da postane hudobna, ker postopajo preveč robato in premalo sočutno z živalimi. Ubogo živinče za vsako malenkost kaznujejo. Če ni kaj v roke vzeti, ga z nogami brecajo, najraje v trebuh. Da je

Slika 44. Kmetijska razstava v Novem mestu. Pogled na razstavo raznih kmetovalcev iz novomeške okolice.

Hudobna in krotka živina.

(Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji).

Živinče pride krotko in pohlevno na svet ter bi kot tako živelo tudi v svojem poznejšem življenju. V posameznih slučajih postane živinče pozneje hudobno. Krive so temu tudi lahko podedovane lastnosti. V največ slučajih pa povzročijo ljudje sami, da imajo hudobno živino.

Velikokrat sem naletel na pastirja ali domačega fanta, da je na paši prijel mlajšo žival, junico ali bika za rep in udrihal po njem tako, da je bežalo živinče, kar je moglo in vleklo hudobneža za seboj. Drugi njegovi tovariši so se temu posmehovali in so delali dan za dnevom tako kakor so videli prej omenjenega nepoučenega dečka. Ako tak razposajenček nima drugega pri rokah, da bi plašil živino, pa vzame dežnik, stopi k živinčetu, odpira in zapira dežnik ter draži in plaši s tem živali. Če preplašena

tako početje do skrajnosti surovo, mi bo pritrdil vsak, ki ljubi živali. Take brezsrčne ljudi bi trebalo občutno kaznovati.

Ako hočemo imeti krotko in ubogljivo živino, moramo z živalimi že v prvi dobi življenja postopati tako, da živali čutijo, da jih imamo radi. Domači ljudje in živina se morajo ljubiti med seboj, kakor se ljubijo med seboj pošteni družinski člani. Kjer pa tega ni, se pokažejo razne neprijetne posledice. Bodo torej tudi v tem pogledu popolnejši.

Da se izognemo nepotrebnih in nevarnih nepriključnosti in poškodb po živini, tako n. pr. pri konjih, je potrebno, da vadimo in učimo že žrebe za poznejšo rabo tako, kakor zahteva njih narava in zdrav človeški razum. Ni zadosti, ako vzamemo žrebe zraven kobile samo v prvem letu seboj, če gremo od doma, ampak moramo to storiti tudi v drugem letu in tako dolgo, dokler mladih živali ne vprežemo. Posebno priporočljivo je, če imamo samo eno vprežno kobilu,

da ji privežemo na desni strani takega žrebeta. Tako se žrebe polagoma vadi v pravilni hoji in vidi razne pojave in predmete, da se jih pozneje ne boji. V hlevu ga že v prvi mladosti prijazno oskrbujemo ter ga s ščetjo snažimo, odpirajmo mu večkrat gobec, da si pusti pozneje ob potrebnem zdravljenju odpreti gobec. Potipajmo ga večkrat po celem životu. Da si pusti pozneje vzdigniti noge in je pri podkovanju mirno in pohlevno, ga moramo že v prvi mladosti vaditi s tem, da mu večkrat vzdiguje moč, ga s kladivom po kopitih trkamoma itd.

Podobno ravnajmo z mladimi junicami, posebno pa z biki. Vpregajmo jih ter jih vadimo voziti in orati, da se pozneje izognemo raznim nevarnostim. Vsako oskrbovanje, vsaka stopinja, vsak pogled in vsaka beseda napram živinčetu bodi prijazna in ljubezniva, ker le na tak način smemo upati, da si bomo vzgojili krotko živino.

Ne smem zamažati sledečega dogodka. V jeseni leta 1922 sem videl v Ptuj, kako so gnali dva bika (težka vsak za sebe okoli 400 kg) k mesarju. Zraven vsakega bika so korakali trije moški, katerim je kar pot po obrazih lil. Bika sta bila povezana z vrvmi, Oči sta imela s predpasniki povezane in po celem životu sta bila potolčena od udarcev tako, da sta se vsakemu poštenemu človeku smilila. Zraven teh bikov je gnala moja takrat 17 let stara hčer mojega 994 kg težkega bika na vrvi svinčnikove debelosti. Vse te prizore so gledali ljudje raznih stanov, ki so se pridružili eden za drugim tako, da jih je bila nazadnje precej lepa procesija.

Sadna razstava v Stariloki pri Škofjiloli.

Dne 20. oktobra t. l. se je vršila v Stariloki okrajna sadna razstava. K tej razstavi sta pripomogla ljubljanski oblastni odbor in okrajna blagajna iz Kranja. Vključno skrajno slabemu vremenu je bil obisk lep. Razstavo je obiskalo nad 200 oseb.

Sadno razstavo je slavnostno otvoril g. Kalan Franc iz Suhe. V kratkih in lepih besedah je govoril nato zastopnik ljubljanskega oblastnega odbora g. Kuret, ki je navduševal prisotne za velevažno sadjarstvo. Nato je spregovoril tudi g. Zdošek kot zastopnik oblastnega kmetijskega nadzornišva iz Kranja, ki je istotako vzpodbujal prisotne za sadjarsko panogo.

Zasluga, da je bila sadna razstava v Stariloki tako dobro obiskana, gre v prvi vrsti g. Petru Porenta iz Stareloke, ki se je v resnici požrtvovalno zavzel za to prireditev. Tudi ostali odborniki kakor gg. Viktor Omerza iz Kranja, Vinko Rupret, šol. upravitelj v Smedniku, Janez Ješe, Jama, Ivan Kosiša iz Ilovke, Burgar Jože iz Hraš, Jože Kuralt iz Žabnice, Jože Draksler, Praše, Janko Likozar, Franc Logonder in Franc Hafner so pripomogli z zbiranjem sadja, da je razstava tako dobro uspela. Posebno lepo sadje so razstavili gg. Viktor Omerza iz Kranja, Jocij Šol, upravitelj v Olševku, Franc Logonder iz Virloha, Janez Ravnihar iz Stareloke, Franc Ješe iz Stražišča, Franc Hafner iz Binklna, Anton Hafner iz Žabnice in Peter Porenta iz Stareloke.

Okusno so okrasile dvorano domače gospodične in žrtvovale par noči za to razstavo. Tudi g. Porenta vulgo „Fortunovec“ je šel razstavi v vseh ozirih na roko. Dal je dvorano brezplačno na razpolago. Ta lepa prireditev naj pomaga k

povzdigi sadjarstva, ki bo marsikteremu kmetovalcu lahko nov vir dohodkov v kmetijstvu. Na razstavi je bilo zastopanih nad 200 vrst namiznega sadja. Po razstavi se je sadje razprodalo po 2.50 Din za kg.

Sadna in cvetlična razstava v Planini pri Rakeku.

Planinčani so priredili veliko razstavo sadja v Vilharjevem domu v nedeljo, dne 6. oktobra t. l. Razstava je bila zelo okusno pripravljena; organiziral jo je g. Blažon, načelnik kmetijske podružnice s pomočjo odbornikov in prijateljev. Razstavljalec, ki jih je bilo okoli 50, so razstavili zlasti sadje, pa tudi lepe cvetlice v pomenljivih skupinah, kakor: grob judenburških žrtev, grob neodrešeni domovini, grob padlih domačinov itd. Razstavljen je bil tudi velik kip „Šmarnice v gozdu“ in „Vilharjev“ manjši kip, obdan z mnogimi skladbami pesem. Zastopani so bili na razstavi tudi pridelki čebelarstva in razna zelenjava. Najlepše sadje so razstavili Krementšek iz Laz, J. Petkovšek iz Lipelj in J. Blažon iz Planine. Sadje je bilo prav lepo in sledečih sort: zlata parmena, Baumanova reneta, Damasonova in razne druge renete. Priredilo se je dvoje predavanj. Dopoldne in popoldne je g. Kafol predaval o sortimentu in pohvalno omenil, da se je na spodbudo predlanske sadne razstave posadilo nad 1000 sadnih dreves. Obisk razstave je bil prav dober.

Sadni sejem v Ljubljani.

Od 19. do 24. oktobra se je vršil na prostoru Ljubljanskega velesejma velik sadni sejem, ki ga je priredilo Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani in ki je potekel s popolnim uspehom za številne razstavljalce, ki so se ga udeležili. Razstavljalcev je bilo 48, vseh zabojev pa do 1000, t. j. dva vagona na ponudbo. Večinoma so bila razna namizna jabolka, nekaj malega pa tudi zimskih hrušk. Sadjarska zadruha v Mariboru je sama razstavila en vagon jabolk in sicer kanadk, parmen in ananasovih renet. Veliko lepega sadja so poslale na sejem Sadjarska podružnica v Boštanju (200 zabojev), Sadjarska podružnica v Šmartnem ob Paki (100 zabojev), graščina Klevevž, graščina Sevnica, graščina Bokalce, veleposestvo Lenarčič, sadna trgovca Karlovšek in Šetina in mnogi drugi posestniki od raznih strani dravske banovine. Sejem se je vršil v prostornem paviljonu G, ki je bil v ta namen prav primerno urejen. Sadje je bilo na mizah razloženo v 6 dolgih vrstah, ki so segale od vrat do konca dolgega paviljona. Vmes so bili trije široki hodniki. Večji del sadja je bilo že v prvih dneh pokupljen od domačih in tujih strank. Nekaj sadja so kupile stranke iz Avstrije. Oglasile so se pa tudi stranke iz Nemčije in Holandije. Vse sadje je bilo razstavljeno v ameriških zabojih. Cena je znašala za kg jabolk 2.5 Din do 6 Din. Dražje sadje se je najprej prodalo. Kupci so gledali bolj na kakovost sadja kakor na ceno.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 62. Kdo ima pravico do spravljavanja listja od sadnega drevja, ki pade na občinsko pot, ali lastnik ali vsak drugi. (M. B. v St. L.).

Odgovor: Po mnenju pravnikov ima pravico občina, in če bi ga ta ne hotela, tisti, komur bi ga občina dovolila pograbiti.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC

Kmetijska podružnica Vrhnika je zborovala 11. avgusta 1929. Od 107 udov je bilo 28 navzočih. Načelnik je poročal, da je podružnica na svojo prošnjo za podporo potrebno za nakup strojev prejela od obč. hranilnice na Vrhniki 100 Din. Računski zaključek izkazuje 30.207 Din v dohodkih in 30.004 Din v stroških. Za delegate so bili izvoljeni Jos. Verbič, Iv. Petkovšek in Ign. Suhadolnik. Pri slučajnostih se je sklenilo nabaviti travniško brano, planet št. 8, osipalnik in sejalni stroj za saditev korusa.

Kmetijska podružnica v Križevcih (Prekmurje) je zborovala 25. avgusta t. l. Od 84 članov je bilo 48 navzočih. Načelnik poudarja potrebo izobraževalnih tečajev in večjega števila trijerjev in travniških bran. Računi izkazujejo 1400 Din dohodkov in 342,50 Din stroškov. V odbor so bili izvoljeni: Džuban Jos. načelnikom in za odbornike Tremel Mih., Hari Jan, Hari Lud., Talaber Jos., Kozic Jos., Ružič Aleks., Pauker Jos., Hari Jos., Hari Fr., Ritupar Jan, in Lepša Jos. Za delegata sta bila izvoljena: Hari Jan, in Tremel Mih. Kmetijsko družbo je naprositi za skladišče na žel. post. Petrovci-Križevci.

Kmetijska podružnica v Beltincih je zborovala 31. avgusta t. l. Od 64 članov je bilo navzočih 36. Iz poročila načelnika je povzeti, da je podružnica nabavila 2 travniški brani, sejalni stroj, semenski krompir, umetna gnojila za poskuse itd. in dajala strokovne nasvete o raznih vprašanjih. Za delegata sta bila izvoljena inž. Mikuž Fr. in Belšak Vinko. Pri slučajnostih se je obravnavalo o raznih vprašanjih glede žitnega gnojenja na lahki in težki zemlji, glede brezplačne razdelitve sadnih dreves, ker je zima mnogo drevja uničila itd. —

Kmetijska podružnica Cirkovce pri Ptuj je zborovala 1. septembra 1929. Od 49 udov je bilo 22 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je zanimanje za podružnično delo narastlo, da so člani naročili travno in deteljno seme in da priznavajo korist gnojničnih pump. Računski zaključek izkazuje 5445 Din dohodkov in 5385 Din stroškov. V odbor so bili izvoljeni: Pleteršek Jož. načelnikom, in za odbornike: Draškovič Blaž, Draškovič Fr., Medven Jan, in Peršuh Fr. Za delegata je bil izvoljen Pleteršek Jož. Pri slučajnostih se je govorilo o splošnem izboljšanju gospodarskega položaja na Dravskem polju.

Kmetijska podružnica Semič je zborovala 1. septembra 1929. Od 67 članov je bilo 17 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je podružnica oskrbovala svoje člane z umetnimi gnojili in drugimi potrebščinami in da je priredila dvodnevni vinogradniški in kletarski tečaj, pri kateri priliki se je med člane brezplačno razdelilo razno orodje in stroje. Računski zaključek izkazuje 3495 Din dohodkov in 3365 Din izdatkov. V odbor so bili izvoljeni: Mihelčič Jož. načelnikom, in za odbornike: Plut Matija, Lukežič Iv., Oven Ant. in Skala Mart. Za delegata sta bila izvoljena: Mihelčič Jož. in Skala Mart. Pri slučajnostih se je razpravljalo o napravi trtnice in drevsnice, o nakupu sadne škropilnice, o ceni umetnih gnojil in o oddaji sadnega drevja.

Kmetijska podružnica Šinkov turn je priredila dne 8. septembra 1929. veselico s tombolo, ki je v gmotnem oziru izpadla prav dobro; čistega donosa je bilo 2262 Din 50 para, za kar se je zahvaliti požrtvovalnemu trudu sodelujočih članov in deklet. Zahvala gre tudi fantom, ki so pridno pomagali pri veselici. Udeležba članov je bila prav povoljna. Za dobitke so se razdelili samo kmetijski pridelki in kmetijsko orodje, kakor 2 voza slame in sena, 1 voz nastilja, 1 voz drv; kmetijsko orodje se je nakupilo pri Kmetijski družbi. Dobitke so povečini darovali člani. Nabirali so jih od hiše do hiše z vo-

zom, in sicer ponoči, ker po dnevu zaradi poljskega dela ni bilo časa. Zahvala gre tudi vasi Vesca za tako lepe darove.
A. R.

GOSPODARSKE STVARI.

Prošnje za posojila pri Privilegirani agrarni banki. Kmetijska družba je od Privilegirane agrarne banke v Beogradu prejela v komisijsko zalogo knjižico „Zakon in pravilnik o Privilegirani agrarni banki“ ter obrazce za prošnje za razne vrste posojil. Take prošnje so: 1. Prošnja kmetijskih organizacij za posojila na menice in obveznice, 2. prošnja za kredit po reeskontu in tekočem računu, 3. prošnja za lombardovanje kmetijskih pridelkov, 4. prošnja za hipotekarno posojilo, 5. prošnja za menično posojilo. Vsak tiskan obrazec teh prošenj se oddaja v Kmetijski družbi po Din 2.—. Zakon in pravilnik (v cirilici) pa stane Din 5.—. Kdor se hoče torej poslužiti ugodnosti, ki jih nudi Privilegirana agrarna banka, mora svojo prošnjo predložiti izključno na teh obrazcih in sicer z dokumenti, ki so predpisani v Pravilniku odnosno v navodilih na teh obrazcih. Prošenj ni treba kolekovati.

Uspehi premovanj v mariborski oblasti. V zmislu določb štajerskega govedorejskega zakona prireja oblastna samouprava skupno z okrajnimi zastopi ogleda in premiranja plemenske goveje živine. Te prireditve se ponovijo v čistokrvnih pasemskih okoliših vsako tretje leto, v mešanih okoliših pa vsako peto leto. Lansko leto so bili na vrsti sledeči sodni okraji: Koze in Šmarje za pomursko, Šoštanj in Št. Lenart za marijadvorsko, Maribor za marijadvorsko in pincgavsko ter Murska Sobota in Čakovec za simodolsko pasmo. — Letošnje leto so bila predvidena sledeča okrajna premovanja: Celje in Rogatec za pomursko, Slovenjgradec, Marenberg in Slovenska Bistrica za marijadvorsko, Dolnja Lendava in Prelog za simodolsko ter Ljutomer za simodolsko, pincgavsko in marijadvorsko pasmo. — Posebno dober uspeh v mariborskem okraju je pripisati izredni požrtvovalnosti okrajnega zastopa, ki vsako leto uvozi nekaj prvovrstnih bikov in telic iz Avstrije. Nasprotno pa je marijadvorsko blago v Št. Lenartskem okraju od leta do leta slabše in bo treba v tem okraju mnogo dela za povzdigo kakovosti živine. Blago v Šoštanju je znatno boljše, vendar še mnogo zaostaja za mariborskim. Pomurska pasma je pokazala povoljne uspehe v kozjanskem in šmarskem okraju. V slednjem prednjači šmarska okolica in občina Ponikva, kjer se uvaža že tudi rodovnik in mlečna kontrola. Tudi simodolska pasma se povoljno razvija. Zlasti blago v Prekmurju je dokaj dobro in dosti boljše, kakor v čakovskem okraju (Medjimurje). Iz podrobnega pregleda povzamemo, da je bilo k premovanju prignanih skupaj 228 bikov, 487 krav, 196 brejih telic, 123 mladih bikov in 173 teličk, vseh skupaj 1207 živali. Premovanih je bilo 867 glav, za katere se je razdelilo 146.300 Din na premijah. Od teh premij je bilo 33.000 Din državnih, 70.000 Din oblastnih 42.000 Din okrajnih, 300 Din občinskih in 1000 Din drugih.

KMETIJSKE NOVICE.

Legitimacije za pokrajinsko razstavo v Beogradu. Legitimacije za polovično vožnjo na pokrajinsko razstavo suhih sliv, ki se vrši v Beogradu od 12.—17. novembra, se dobe brezplačno pri sadjarskem nadzorništvu oblastne samouprave v Mariboru. Interesenti, ki se zanimajo za razstavo in jo žele obiskati, naj se pravočasno javijo osebno ali pa pismeno pri omenjenem nadzorništvu.

KNJIŽEVNOST

Pred jesenju sjetvu je naslov brošurici, ki jo je spisal profesor dr. Mandekič kot peti zvezek „Ratarske knjižnice“, ki jo izdaja „Uprava Gospodarskih Novina“. V tej brošuri daje dr. Mandekič najpotrebnejša navodila vsakemu poljedelcu, ki hoče zemljo pravilno obdelati in doseči boljše uspehe. Knjižica vsebuje poglavja o prahi in preoravanju strnišča, o jesenskem oranju, o pripravi samena za setev (sortiranje, prašenje), o gnojenju, o setvi, o delu po setvi in o jesenski porabi gipsa. Cena knjižice je 5 Din, s poštnino 6 Din, Denar je poslati vnaprej na Upravo „Gospodarskih Novina“ v Zagrebu, 6, Pretinac 61. Priporočamo našim interesantom, da si to knjižico nabavijo, ker je spisana in pojasnjena s podobami za potrebe praktičnih gospodarjev.

DRUŽBENE VESTI.

† Alfons Mencinger.

posestnik in glavni odbornik kmetijske družbe, rez. kapitan II. kl. in imejitelj reda sv. Save V. raz., je umrl po daljši, mučni boleznici dne 23. oktobra 1929 v javni bolnici v Ljubljani.

Pokojni je bil dolgoletni načelnik in tajnik kmetijske podružnice v Bohinjski Bistrici, svojem rojstnem kraju, kjer je mnogo delal za napredek kmetijstva. Zlasti se je stekel veliko zaslug za povzdigo bohinjskega sirarstva. Spisal je več razprav v strokovnem, pa tudi v drugem časopisju in se rad udeleževal tozadevnih anket. Bil je tudi soustanovitelj Osrednje bohinjske sirarske zadruge, pri kateri je uspešno deloval ves čas kot njen tajnik.

Blagopokojni je v svojih mladih letih služil kot abs. jurist pri bivšem deželnem odboru za stenografa. Pozneje se je obrnil k hotelirskemu poklicu, za katerega se je pripravil v inozemstvu. Spisal je v tej stroki več razprav in je s svojim delom veliko pripomogel k razvoju tujskega prometa, posebno v Bohinju.

Razen tega se je kot odbornik mnogih naprednih društev uspešno udeleževal. Delovanje na gospodarskem polju mu ohrani trajen spomin!

Naj v miru počiva!

VESTNIK ODSEKA ZA REJO KUNCEV.

Kuncerejska razstava v Novem mestu.

Razstava v Novem mestu se je vršila od 12.—14. oktobra 1929. o priliki splošne gospodarske razstave. Udeležilo se je 7 članov in sicer gg. Hudales, Avg. Kregar, Dr. Golnar, Ant. Baloh, Jos. Majhen, Jaka Seher in Dr. Jenko. Razstavljene so bile sledeče pasme: Srebreci, beli dunajčani, plavi dunajčani, Havana, Činčila, Angora, ruski kuncji, belgijski orjaki,

skupaj 33 živali, ki so bile razstavljene v 13 kletkah. Za hrano živalim je bilo dobro preskrbljeno. Ves čas razstave je bil prisoten g. Hudales, ki je vodil razstavo in skrbno nadziral živalice. Zanimanje za kunce od strani občinstva je bilo precejšnje, pravih interesentov za to panogo gospodarstva pa ni bilo. Novo mesto in okolica pravih kuncerejcev še nima; znati jih bo naša razstava kaj privabila v krog ljubiteljev teh lepih in koristnih živalic. Prodane so bile ves čas le štiri živali. Če hočemo kuncerejo razširiti med kmetjskim ljudstvom, je potrebno, da bi začele gojiti kunce predvsem kmetijske šole in pa tudi osnovne šole, kot središča, okoli katerih bi se počasi zbirali navdušeni in vneti kuncerejci.

Vabilo. Članstvo se vabi na prvo zborovanje kuncerejcev, ki se vrši v nedeljo, dne 24. novembra t. l. ob 10. uri v prostorih Kmetijske družbe v Ljubljani. Dnevni red bo pozneje objavljen. Tajnik.

TRŽNI PREGLED.

Goveja živina in prašiči: Na domačih tržiščih so cene neizpremenjene, cene za vole se drže. Vole kupujejo na sejnih italijanski kupci. Pričakuje se, da bodo cene za govejo živino ostale neizpremenjene, za prašiče pa utegnejo nekoliko nazadovati. Od dunajskega trga smo skoraj izključeni. Od 71.959 glav goveje živine postavljene na dunajski trg, je bilo iz Jugoslavije le 2088 glav v prvi polovici leta. Namesto nas dobavlja živino Romuni. V prvi polovici leta 1927, je šlo iz Jugoslavije na Dunaj 26.747 pršutnikov in 80.488 špeharjev, letos pa samo 4533 pršutnikov in 34.935 špeharjev. Naše prašiče je izrinila iz dunajskega trga Poljska.

Konji. Dogon na seje je razmeroma velik, cene se držijo čvrsto. Za konje je na vseh trgih dosti zunanjih kupcev.

Žito. Cene pšenici so nizke; nekaj živahnejša je kupčija z umetno sušeno koruzo za inozemstvo. Ker primanjkuje vagonov, se je bati, da se zaključkov ne bo moglo izvršiti. Za domače potrebe je kupčija s koruzo zelo slaba, ker je cena pšenici tako nizka, da koruza ne pride v poštev za ljudsko prehrano. Vrše se razgovori med Jugoslavijo, Madžarsko in Rumunsko za sklenitev pogodbe za skupno prodajanje žitnih pridelkov. Če bodo te tri države žitno trgovino kartelirale, je pričakovati, da se bodo cene zjednačile s svetovnimi. Naše cene so danes pod svetovno pariteto.

Fižol. Za fižol povprašuje inozemstvo, vendar se cene niso še ustale.

Krompir se prodaja samo za dnevno prehrano mest. Na trgu v Beogradu in Zagrebu ga prodajajo po Din 1.— do Din 1.50. Desetaj zalagajo trge v južnem delu naše države še domači producenti, decembra in kasneje pa bo gotovo večje povpraševanje tudi po našem krompirju. Izvoza za krompir ni, ker je Italija uvoz prepovedala, Grčija pa je napravila pogodbo z Madžarsko, da bo krompir in pšenico le tam kupovala.

Jajca se lahko in dobro prodajo.

Vino. Stanje neizpremenjeno, ponudba velika, cene nizke, kupcev malo, samo za domači konsum.

Hmelj. Za hmelj je nekoliko večje povpraševanje. Cene so kljub temu nizke po Din 7 do 8 za kg. Producenti blago drže, ker pričakujejo boljše cen.

Lesna trgovina je nekoliko mirnejša. Italija, ki je naš glavni kupec za drva, je za letošnjo zimo preskrbljena in ne kupuje dosti. Veliko povpraševanje je za telegrafске droge.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrmann. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Franc Trček. — Tisk J. Blasnikova nasled., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odvoren Janez Vehar.

Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleks po Din 1100.— za komad, Ara 16 po Din 1420.—
Travniške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—
Trijerji (originalni Heidovi) razr. II/2 po Din 3100.—, II/1a po Din 2250.— komad, V/2 po Din 4500.—

Trijer „Feniks“ po Din 3500, špiralni po Din 1500.

Trijer Feniks II/20 po Din 3100.—, II/23 po Din 5600.—

Sejalni stroji 13 vrstni znam. 4b po Din 5000; 5 vrstni H5b po Din 1650, Budućnost po Din 4500.

Slamoreznice Kaub: VS10 brez sklopke po Din 2090.—, VFS12 s sklopko in verigo po Din 2900.—

Slamoreznice Borek: JS8 po Din 1680.—, VFS12 po Din 2150.—, VFS64 z verigo po Din 2770.—, HLC za ročni ali motorni pogon po Din 2800; ERS s tremi noži po Din 5700.

Slamoreznica na motorni pogon EAS po 3600 Din.

Robkači za koruzo EMRV z ventilatorjem po Din 1180.—, EMR po Din 1120.

Robkač za koruzo „Agrar“ 1100 Din.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg. Din 750.—

Planet štev. 18 ročni po Din 170.—

Sackov dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po Din 690.

Žitočistilnik Exner 4b po Din 2000.

Žitočistilnik, navadni po Din 1500.—

Vitelj (gepelj) EGB po 3230 Din.

Vitlji (gepelj) EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelja ER po Din 1630, D800 po Din 540.

Mlatilnica za deteljo EVS Din 1850.

Mlatilnica za deteljo EVSM Din 1650.

Drobiljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4950.—, „Gloria 3“ Din 3800.— MK2 za ročni pogon po Din 850.—

Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

Bencin-motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po Din 15.500, 3HP s pumpo 17.000 Din.

Reporeznica, domača, mala 350 Din, velika 700 Din.

Reporeznica „Borek“, EWAD po 630 Din.

Vnetje srarnnice.

»... Bissulin« je učinkoval pri več kot 1000 živalih.

Tierarzt D. Deutsche Tierärztl. Wochenschr. 19. Jahrg. Nr. 11.

»...Preko 300 krav zdravljenih z »Bissulin«, vse z dobrim enakim uspehom.«

Tierarzt Dr. S. Berl. Tierärztl. Wochenschr. 27. Jahrg. Nr. 16.

»Bissulin« se izdaja le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff, Chem. Fabrik Aachen. Brošure o bolezni razpošilja: Zastopstvo: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

KRASNE KODRE

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodralk s HELA-KODRALOM. Tudi najlepši bubikopf se popelša s HELO, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na času in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila — Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. — Cena Din 12.— (3 steklenice Din 28.—).

DR. NIK. KEMÉNY, Košice

poštni predal 12. 224. Č. S. R.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA ŠTEV. 1.

Račun poštne hranilnice št. 14.257 Brzjav „Kmeti dom“ Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rente.

Stanje vlog 25.000.000 dinarjev. — Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Strankam nudi brezplačno poštne položnice za naaganje denarja. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenj obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročitvu, na vknjižbo in zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2 in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2.

PODRUŽNICA V MARIBORU, SLOMŠKOV TRG ŠTEV. 3, PRITLIČJE, (POLEG STOLNE CERKVE).

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker le na ta način dosežete največje pridelke prvovrstne kvalitete. Potrebno je letno na oral:

Za žita	80—120 kg
detelje, travnike in pašnike	100—150 kg
okopavine, koruzo in trto	120—200 kg
bmelj	180—250 kg

Sedaj jeseni naj vsak gnoji ozimino in vinograd z 40% kalijevo soljo. Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturni kemični urad za kalijevo gnojenje v Zagrebu, Trg burze 3/II.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglaševanj za prihodnje število.

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu trdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (Jayna skladišča). 261

Ležeči zvončasti vitelj,

skoraj nov, znamke Melichar - Umrat, Praga-Bubna, ima na prodaj Oskrbištvu graščine Thurn, Velenje. 244

Želod

bukov žir, jelove storže, divji kostani in suhe gobe kupuje vsako množino FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10. 264

Plemenske kunce (zajce)

vseh plemenitih pasem ima vedno na prodaj „Odsek za rejo kuncov Kmetijske družbe v Ljubljani.“ (Vsa pojasnila dale tajništvo odseka). 261

RADIO - Unda, Philips, Noris.

Detektoraparat 606 Din 65; Noris-Kristal Din 25; Noris-slušalke Din 75. Elektronski sprejemni aparat na baterijo in akumulator, elektronski sprejemni aparat na stensko stikalo. Anodni aparati za izmenični ali istosmerni tok. Transformatori, izpravljalci, zvočniki, elektronke, akumulatorji, olajevalci in elektrodože za gramofone itd. Zahtevajte ponudbe in predvajanja. Teodor T. Drenig, Ljubljana L., Drenikov vrh 1. 260

Brinje in fige za žganjekuho

dobavlja najugodnejše veletrgovina Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbe. 257

Oskrbnik

oženjen, 29 let star, verziran v poljedelstvu in hmeljarstvu, išče službo na graščini ali na večjem posestvu. Pavel Simončič, ekonom, Ilirska Bistrica (Italia-Carnaro). 277

Gabrove sadike za živo mejo

za jesensko saditev, več tisoč komadov. Cena po dogovoru. Proda Ivan Golc, Zasip št. 44, pošta Bled. 276

10.000 kostanjevih kolov

za vinograd, zdrave in močne se kupi. Ponudbe z označbo cene, vložene v vagon, je poslati na dr. Magdič, advokat v Varaždinu, Hrv. 274

Absolvent kmetijske šole

(ekonom), verziran v vseh kmetijskih panogah in z vrtnarsko prakso, želi službe kot oskrbnik ali vrtnar na kakem posestvu. Naslov pri upravi „Kmetovalca“ pod št. 273. 273

Jabolčne divjake

nudim več tisoč prvovrstnih, po nizki ceni. Adolf Sauperl, p. Sv. Barbara pri Mariboru. 272

Sadno drevje

visokodebelno, triletno, kardinal, kanadke, voščence in Herbertove renete in 5000 enoletnih jabolčnih in hruskovih divjakov, ima na prodaj: Vinko Strmljan, Tenetiše 1, p. Litija. 271

Sadno drevje

za jesensko in spomladansko saditev, ima večje število od jabolk, hrusk, marelic, breskev, češpelj, češenj in orehov na prodaj: Alojzij Podobnikar, Brezje 38, p. Dobrova pri Ljubljani. 270

Peteline „Leghorn“

ima na prodaj Franc Schilfrer, posestnik in gostilničar v Kranju. 269

SADJARJI!

pokončujte sadne škodljivce z

ARBORIN-om

Arborin uporabljamo z najboljšim uspehom v pozni jeseni in pozimi, ko ni listja na drevju. Z arborinom uničimo krvavo uš, listne uši, kaparja; z njim odstranjujemo mah, in lišaje, lečimo rakove rane itd.

„CHEMOTECNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

Varujte svoje prasiče pred boleznijo!

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenja prasičev je vedno učinkovito zdravilo, ker očisti prebavila in odvaža iz njih kužne bacile! Pospešuje tek in rejo zdravim živalim ter pri obolelih pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice. Zato imejte ta prašek vedno doma ter ga podajte 2 krat na teden svojim prasičem, da ne bodo oboleli in se bodo dobro redili! I zavoj z opisom bolezni in živinozdravniškim navodilom 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pisnu naprej poštne prosto, sicer povzette! V zalogi vsa druga zdravila za živali! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! Naročila in dobri se edino v lekarni „pri angelju varhu“ na Vrhniki! 275

Cirkular žago

primerna za žaganje drv, dobro ohranjeno, ima na prodaj Janko Šumi, Lesce, Gorejsko. 268

I. JAX & SIN

Ljubljana,

Gospodstvena c. 2

priporočila bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in šivalni stroji za rodbno n obri.

Vozna kolesa Styria Dürkoop, Ceniki zastojn in franko.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračun.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živali; — tabelo hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — označila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnikova nasl. d. d.
v Ljubljani.

Ali se hočete rešiti svojega

REVMATIZMA, PROTINA?

Bodenje in trganje po udih in členkih, vtečenje udov, sključene roke in noge, trganje, bodenje in vlečenje po raznih delih telesa, seveda tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in protina, ki se morajo odstraniti ker sicer bolezen še bolj napreduje.

JAZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, ki razkroja sečno kislino, pospešuje presnavljanje in izločevanje, torej ne takozvano univerzalno ali tajno zdravilo nego proizvod,

ki ga proži samo mati priroda za blaginjo trpečega človeštva.

Dam vsakemu brezplačno poizkušnjo!

Pišite mi takoj, pa dobite od mojih, po vsem svetu obstoječih skladišč popolnoma zastojn in poštne prosto poskušnjo obenem s poučno razpravo. Nato se boste sami prepričali o neškodljivosti tega leka in o njegovem hitrem delovanju.

AUGUST MÄRZKE, BERLIN - WILMERSDORF
BRUCHSALERSTRASSE NR. 5. Abt. 49.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 2400—	1/8 strani	Din 400—
1/3 strani	Din 1200—	1/6 strani	Din 300—
1/4 strani	Din 800—	1/12 strani	Din 200—
1/6 strani	Din 600—	1/24 strani	Din 100—
Priloga listu stane Din 1500—, Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20— vsaka nadaljna beseda 1 Din.			

Kmetovalci udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkevcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri trdkli Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržalj; v Ptulu pri Kmet. društvu.

Semena:

Dioseška vlastelinska pšenica po Din 3.40, vlastelinska rž po Din 3.30, Grahora po Din 6.— za kg.
Inkarnatna (rdeča) detelja po Din 14.— za kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 275 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trbovljah ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Apnenčev zdrob istotako.

Kalijeva sol 42% pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 180.— za 100 kg, franko vsaka postaja, na drobno Din 186.—.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg, vreče po 50 kg Din 92.—. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg. Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žilindra na bazi 18% pri odjemu 15.000 kg po Din 116.— za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 117.— za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 118.— za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122.— za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6.— pri 100 kg.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.20 za kg, na drobno Din 4.20 za kg, najmanj 5 kg. Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in toščice po Din 3.80. Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6.50 za kg, na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Promiul, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 10 Din kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtnne potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijev cevi za škropilnice po Din 15.— za meter, tenke po Din 8.—.

Gumijev kroglice po 2.— in 2.50 Din, plošče po Din 10.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Modra galica 98/99% po 8.20 Din.

Natrijev bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—

Porzol preizkušeno sredstvo za prašenje semena proti snetjavosti v zavitkih po 200 gr Din 20.—

Rafijevo liče, kg po 24.— Din.

Saksonija aparat za konserviranje sadja po Din 160.—

Saloidin (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg po Din 5.20 za kg, v manjših količinah po Din 5.60 za kg.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju, 1 kg po Din 120. po 1 kg Din 120.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnica Holder po Din 1500.

Škropilnica Nechwile po 1300 Din.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original. Vermorel po Din 500, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500.—, original. Austria po Din 500.— za komad.

Potrebnosti k škropilnicam: kolenca po Din 10, **razpršilnik Duet** po Din 130, **navadni razpršilnik** po Din 18, **Flickov razpršilnik za trte** po Din 90.— za komad, **razpršilnik za trte mali** po Din 40.—, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Grozni mlin „Ela“ po Din 1080.

Rebljane mreže, pocinkane po 420 Din.

Stiskalnica za sadje 75 litrov po 2200 Din, 150 litrov po 2850 Din.

Grozni rebljač „Agrar“, mali po Din 1100, EL1 po 2300 Din.

Grozni mlin (inozemskje tvrdke) 65 kg teže po Din 1580.

Grozni rebljač, Ideal 8 prenosljiv po Din 2550.

Grozni rebljač (inozemskje tvrdke) po Din 5450.

Sadni mlini Din 4250.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 3.90 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.20 za 1 kg.

Žveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnik ročni po Din 65.—, nahrbtni Vermorel po Din 450.—, Kovina po Din 420.—

Zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 60 do Din 82.—

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 30.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in goseničnih gnezd Din 135.— do 150.—, **peresa k škarjam** po Din 1.—

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.—

Drevesne žage Din 40.— do 90.—

Drevesne ščetke (krtače), za čiščenje debel n vej na starem drevju od Din 22.— do Din 40.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.— do Din 80.—

Strgule za drevje po Din 30.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Vrtno zalivalke „Jajag“ 10 l Din 180.—, 12 l Din 200.—, 14 l Din 215.—, 16 l Din 225.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. Din 1850.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000, A za 200 lit. po Din 2800. „Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1. za 5 l po Din 620.—, št. 2. za 10 l po Din 750.

Hoybergov aparat za določanje toliščobe v mleku in smetanli tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Sirišče „Kaštel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45, 500 g po Din 200.—

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 290/420 cm po Din 1150.—

Gnojnične sesalke E 375 cm Din 800; E 400 Din 850; E 450 Din 900; F 375 Din 950; F 400 Din 980; F 450 Din 1000; G 290/400 cm 890; G 320/400 cm 900; G 350/500 cm Din 870.

Razpršilniki za gnojnične posode po Din 110 in Din 130.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolž. 3.5 m po 1300 Din.

Razpršilnik za gnojnične vozove po Din 210.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); **požiralnikove** cevi za teleta in ovce po Din 70 in 160; **kateter** (za puščanje skalnice) za samice po Din 50, za samce po Din 85; **emaskulator** po Din 250; **gumijev precep** (obroč) po Din 8; **klešče za vdevanje teh obročev** po Din 170; **zračni filter** po Din 110; **gumijasti balon k temu** po Din 35; **zaustavljač** (proti vhanju sravnice) po Din 40; **irigatorji** kompletni (a 3 litr.) po Din 65.

Živinska sol se dobi v skladišču Kmet. družbe v Celju v vrečah po 50 kg á Din 72.— z vrečo.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne 10—16 zob po 12.50—20 Din.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 32 za 1 m— 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—, s 4 po 14.— Din.

Vile s 3 roglji, garantirano po Din 23.—, s 4 po 25.— Din.

Francoski ključ (francozi) Rapid mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600.—, **D10MN** po Din 1050.—, **D9SS** po Din 1100.—

D7MN po Din 900.—, s plužno na vijake Din 1150.—; **D6MN** po Din 750.—; **D5MN** po Din 700.—; obračalni NW7 po Din 1150.—; NW5 po Din 1130.—; z obračalno osjo po Din 1300; dvojni obračalni plug BW5 po 1650.— Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.—

Osipalnik BHR po Din 400; **DHUN** po Din 700.—

Glave D9SS po Din 410.—, **D7MN** po Din 300.—; **D6MN** po Din 270.—; **SUN** na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300.— Din; **HNW7** po Din 470.—

Lemeži za D8 po Din 35.—, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600.—, z 9 peresnimi noži po Din 1700.—

Plužne enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plug HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din 870.—, UP7 po Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Dvodolne njivske MI 780 Din, **MII** 750 Din, **MIVb** 600 Din, **GE3** po Din 1150.—

Lahke posevne IVaL po Din 520.—; **IVbL** po Din 450.—

Deske za D6MN po Din 90.—; za D7MN po Din 100.—

Travniški skarifikator na visokih kolesih **Darius 14** (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.